SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:489

av Lars Beckman (M)

Förstärkt skydd för enskilda individer vid oetiska publiceringar i medier

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över regeringens möjlighet att beakta individers behov av stärkt skydd vid oetiska publiceringar i medier och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige har en mångfald av olika medier, vilket är en stor tillgång. Många medier är ofta ”kyrkan mitt i byn” och är en förutsättning för oss medborgare att kunna hålla oss välinformerade om vad som händer i vårt lokalsamhälle. Det är lokaltidningsreportern som sitter på kommunfullmäktigedebatten en måndagskväll i Bollnäs eller Gävle och sedan förmedlar vad som har sagts och gjorts i lokaltidningen. Tyvärr har många kommuner runt om i Sverige idag en undermålig lokal bevakning av nyheter. Trots att svenska folket aldrig har lagt så mycket resurser på medier och prenumerationer har de lokala tidningarnas förmåga att attrahera kunder minskat. Staten har kompenserat mediernas bortfall av intäkter genom ett utökat mediestöd, men det gör samtidigt att rågången mellan politiken och medierna minskar. I en fri demokrati ska naturligtvis även medier klara sig utan statliga bidrag och olika subventioner. Det är demokrati på riktigt när media och makten inte är beroende av varandra.

I den nya digitala ekonomin så räknar man idag trafiken och klicken till olika nyheter. Det sker på olika sätt men är en väl beprövad metod hos både stora och små mediehus. En stor mediekoncern skickar ut statistik en gång i veckan till alla medarbetare över vilka nyhetsartiklar som det har klickats mest på, berättade man i koncernens publika mediepodd. I samma podd berättade man om hur andra stora mediehus skickar ut dagliga uppdateringar om vilka nyheter som drar mest klick. Utvecklingen av klickjakten har inte minskat under senare år utan tvärtom ökat.

Det är en stor skillnad mot förr i tiden när nyheterna levererades i tryckta medier morgon och kväll beroende på vilken produkt som konsumerades.

Skyddet mot publiceringar som orsakar stor publicitetsskada har dock inte följt med den nya tidens sätt att distribuera nyheter i media. I jakten på klick och annonsintäkter riskerar nyheter och vinklingar som aldrig hade passerat kvalitetskontrollen i tryckta medier nu publiceras i stället. Mångfalden av olika medier har också gjort att effektsökeriet hos mindre nogräknade publicister blir stort.

Den här utvecklingen är inte unik för Sverige utan motsvarande medieutveckling sker i många andra länder. Det som skiljer vårt land från andra är att möjligheten till skadestånd vid oanständiga publiceringar är betydligt mindre. Det betyder att individer hamnar i ett kraftigt underläge mot publicister, och den ordningen borde ses över i det fortlöpande arbete som sker på medieområdet. Om man har en utveckling mot engelska mediers publiceringspolicy i Sverige bör individer ha rätt till mycket stora skadestånd.

Lars Beckman (M)